

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на Камелия Славчева Лилова
на тема: **Моделиране на процеса на остаряване на населението
в България**

представена за присъждане на образователно-научната степен Доктор,
по научната специалност Статистика и демография, към Института по
изследване на населението и човека към БАН

Член на журито: доц. д-р Леда Димитрова Минкова

Биографична справка. Камелия Лилова е завършила математика във Факултета по математика и информатика към СУ "Св. Кл. Охридски" през 1984 година. Има допълнително професионално обучение по финанси и счетоводство.

Общо описание на дисертацията. Представената дисертация съдържа 175 страници, разделени на увод, три глави, заключение, едно приложение и списък с литература, съдържащ 155 заглавия.

Дисертацията е посветена на изследване на демографското остаряване на населението в България. Ползват се данни за периода 1960 - 2009 година. Анализират се основните демографски фактори - раждаемост и смъртност. Целта е да се намерят подходящи статистически модели и да се прогнозира остаряването на населението. В уводната част на работата се разглежда актуалността на проблема с демографското остаряване на населението.

В **Глава 1** са разгледани известните до сега демографски модели и модификацията им като модели за демографско остаряване. Специално внимание е отделено на модела на стабилното население. Направен е подробен анализ на приноса на българската наука към моделирането на демографското остаряване. Разгледани са особеностите и различните етапи на демографското остаряване в България.

В **Глава 2** се разглежда възможността да се анализира процеса на остаряване на населението чрез описание с различни модели. Режимът на възпроизводство, който обединява процесите на смъртност и раждаемост се интерпретира в рамките на модела за стабилното население. Така се достига до количествени оценки за много от характеристиките.

В **Глава 3** се прилагат моделите, разгледани в предишната глава за анализ на остаряването на населението в България. Разглеждат се поотделно двата фактора - раждаемост и смъртност и влиянието им върху възпроизводството на населението. С наличните данни са направени

много и задълбочени анализи на отделните характеристики и влиянието им върху остаряването. Анализира се и потенциала за остаряване при наличната структура на населението.

Оформление и изложение. Дисертацията е добре оформена. Изложението е ясно и последователно.

Забележки. 1. На страница 31, ред 3, характеристиките средна, медиана и мода са описани като модели.

2. На стр. 49 се въвежда коефициент на плодовитост на майките ${}_nF_x$. Математическата дефиниция на този коефициент би помогнала много за интерпретацията на моделите.

3. На същата страница, ред 2 и 3 долу се съдържа неточност: Брой на живеещите жени от таблиците за смъртност, разделен на корена на таблицата за смъртност.

Авторефератът на дисертацията отразява пълно и точно както получените в дисертацията резултати, така и анализа на връзката им с резултати на други автори. Считаю, че заявените от дисертанта приноси действително са такива.

Публикациите по дисертационния труд са 12, от които две са самостоятелни, 7 са в съавторство с научния консултант и три са с по двама съавтори. 10 от публикациите са на български, публикувани в България. Две публикации са на английски.

От казаното до тук следва, че публикациите на Камелия Лилова са дали своя принос в развитието на тази тематика. Темата е актуална, проблемите са добре формулирани и анализирани. Считаю, че тя е дала добър принос и има своето място в тематиката.

Лични впечатления от докторантката нямаю.

Заключение. Считаю, че представеният дисертационен труд напълно отговаря на изискванията на ЗНСНЗ за образователната и научната степен "Доктор".

Дата:.....
гр. София

Подпис:.....
Леда Минкова